

ΔΙΩΓΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

“Όλα είχανε πιὰ τυναχθῆ, καθαρισθῆ μέσα στὸ σπίτι. “Ό πολυέλαιος, καινούργιος, ἄστραφτε στὴ μέση τῆς σάλας. Χαλιὰ είχανε στρωθῆ παντοῦ, στοὺς διαδρόμους, στὶς σκάλες, χαλιὰ γεμάτα κεντητὰ λουλούδια, τριαντάφυλλα, γαρύφαλλα. Ἀκόμα κάτω ὅμως μὲ κόπο διώρθωναν τὸν κῆπο, τὸν στολίζανε ὅσω μπορούσαν, ἔρριχναν βότσαλα στοὺςδρομίσκους του, σιάζανε τὶς χαλασμένες σειρὲς τῶν χωρισμάτων.

“Ό Μούρκας ἐπιτηροῦσε, πρόσεχε τὸν κηπουρό, ἔλεγε τὴ γνώμη του. Καὶ ὁ κηπουρός, ἓνα γεροντάκι φλύαρο, κοντό, ποῦ ἄμα ἤθελε νὰ σηκωθῆ βοηθοῦσε μὲ τὸ χέρι του τὴ μέση του νὰ ἔρθῃ στὰ καλά της, ὅλο μιλοῦσε, μιλοῦσε. . .

— Ζύγωσε ἡ μέρα, ἔ;

— Τί ζύγωσε. . .

— “Η μέρα ντέ!! τοῦ γλεντιοῦ! . Ποῦ θὰ φᾶμε καὶ θὰ πιοῦμε! . “Αἰτε, ἄϊτε! . Γλέντια! .

Μάζεψε μὲ τὸ χέρι του χῶμα γιὰ νὰ στερεώσῃ ἓνα τοῦβλο καὶ πάλι γύρισε στὸ Μούρκα.

— Πίστεψέ με, βρε παιδί! . Τὸ καλλίτερο πράμμα ποῦ εἶνε στὸν κόσμο ὅλο, εἶνε ἡ παντριά! . Δηλαδής ὅταν παντρεύεται κανεὶς! Αὐτὴ δά τὴν ἡμέρα! . Εἶνε κάτι τίς! . “Αγιο πράμμα! .

“Ό Μούρκας ἔκανε μιὰ κίνηση νευρική μὲ τὸ κεφάλι, ἔπειτα μίλησε.

— “Ασε αὐτά, μπάρμπα Φλούτη, καὶ γιὰ κύταξε αὐτὰ τὰ τοῦβλα νάρθουνε ἴσια! .

Μωρὲ αὐτὰ κλαίγεσαι. . Αὐτὰ θὰ πᾶνε ἴσια, ἄλλα εἶνε ποῦ πᾶνε στραβά!!

Καὶ ξακολούθησε.

— “Εγὼ δὲν παντρεύθηκα καὶ μὰ τὸ Θεό, μετανόησα καὶ μετανόησα! . Ἀλλὰ τώρα πάει, πάει! . Τὶ κακό, βρε παιδί, νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ γείνῃ πάλι νέος. . Ἀχ! . πᾶνε, πᾶνε! . “Ατιμα νιάτα! . Κι’ αὐτὸ τὸ κεφάλι τὸ ξερό, ποῦ τώρα θέλει σπάσιμο! . “Εγὼ δὲν τὸ εἶδα αὐτὸ τὸ πανηγύρι! . .

“Εμεινε σιωπηλὸς γιὰ λίγο κουνώντας τὸ κεφάλι· ἔπειτα ρώτησε :

— Τοὺς εἶδες ποῦ βγῆκαν ἔξω; .

— Ποιοὺς νὰ δῶ. . .

— Τοὺς ἀρραβωνιασμένους δά, ποιοὺς ἄλλους! Κατὰ τὴ σκιάδα πήγανε! .

“Ό γέρος σηκώθηκε μαζεμένος, σκυφτός, γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ ὀρθωθῇ μὲ μιὰς καὶ ἀναστέναξε.

Τὶ πλάσμα εἶνε κείνο, Μούρκα, τὶ πλάσμα!

Αὐτὸς μὲ φρόδια σουφρωμένα κινήθηκε :

— “Ελα, ἄστα αὐτά, Φλούτη! . καὶ γιὰ κύττα τὴ δουλιὰ σου! . τοῦ εἶπε ἀπότομα.

— Τὶ ἄστα, βρὲ παιδί, τὶ ἄστα! . Ὅλο ἄστα μοῦ λές! . Ἄχ! νιάτα κ' ἐμορφιές! . Δὲν ἦτανε, βρὲ παιδί, νᾶνε ὅπως καὶ στὰ δένδρα καὶ σὲ μᾶς; . Ἀλλὰ ποῦ! . Ψυχὴ μου! . Πῶς πῆγαινε ἔστι, καὶ τὸ κεφαλᾶκι τῆς. . Βρὲ ἀδελφὲ στάσου! . Νὰ παύω: ὦ διάολε! Οὔτε νὰ ποῦμε γιὰ νὰ ξεσκάσουμε! . . . ἔκανε στὸν Μούρκα ὁ γέρος βλέποντάς τον νὰ φεύγῃ.

Ὁ Μούρκας ἔφυγε γρήγορος στὸ βάθος τοῦ κήπου καὶ ἐκεῖ στάθηκε.

Ἔ, Θεὲ μαρτύριο! Εἶπε.

Ἐνας πάγκος βρισκόταν ἐκεῖ κοντὰ καὶ κάθησε, ἀλλὰ κάτι ταραζόταν μέσα στὸ νοῦ του, κάτι ἔτρεχε, ποῦ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ προσέξῃ, νὰ σκεφθῇ καὶ ζήτησε νὰ προσέξῃ στὰ δένδρα, στὰ λουλούδια ποῦ τὸν τριγυρίζανε.

Μιὰ βουή, κείνη τῇ στιγμῇ, πέρασε, περνοῦσε, ὅλα τὰ κοντινὰ δένδρα φωνάζανε, φωνάζανε. Ἐσβυσε, ξεψύχησε. Πέρα ἀκούσθηκε πάλι ἡ βουή, μόνο πέρα, τὰ κοντινὰ δένδρα, λουλούδια, χαμόδενδρα, ἐκουνιῶνταν, ἐκουνούσανε τὰ φύλλα τους, σχεδὸν ἄφωνα καὶ σὰ νὰ ἀκούγανε τῇ φωνῇ τὸν ἄλλων δένδρων, ἢ τῇ βουῇ ποῦ ἔτρεχε μέσ' τὰ κλαδιά τους.

Μυρουδιὲς γυρίζανε στὸν ἀέρα, γλυκιὲς μυρουδιὲς καὶ τίς αἰσθάνθηκε δυνατά, καὶ μελαγχολία σὰ μαῦρο σύννεφο ἀνέβηκε στὴ ψυχὴ του. . . Ἐαφνικὰ ἓνα γέλιο, μιὰ φωνὴ δροσερή, χρυσή φωνὴ καὶ μὲ κάτι νὰ σκορπᾷ καὶ νὰ ξυπνᾷ, νὰ κεντρῶνῃ τὸν πόθο, τὴ μανία, σὰν τῇ φωνῇ τῆς ἀνοιξῆς, ποῦ μαζὶ μὲ τὰ λουλούδια ξυπνᾷ καὶ τὸ ναρκωμένο φεῖδι, ἀκούσθηκε.

Ὁ Μούρκας ταραχθηκε.

— Νά την! ἔκανε.

Μέσα ἀπὸ ἓνα διπλανὸ δρομίσκο ἐρχόταν ἓνα ζευγάρι. Εἶδε τὸ καπέλο τῆς μὲ τὰ τριαντάφυλλα τὰ κόκκινα, κόκκινα σὰ ματωμένα, νὰ περνᾷ πάνω ἀπ' τῆς ἀνθισμένους ἀγγελικές, εἶδε καὶ τὸ καπέλο καὶ λίγο τὸ πρόσωπο ἐκείνου, ποῦ τὴν συνόδευε. Μιλούσαν. Αὐτὸς κάτι τῆς ἔλεγε καὶ αὐτὴ ἀκούγε σιωπηλὴ!

Καὶ τοὺς ἔβλεπε ὁ Μούρκας, καθισμένος στὸν πάγκο, τοὺς ἔβλεπε σὰν τὸ ναρκωμένο φεῖδι ποῦ τὸ ξυπνᾷ, τὸ ξυπνᾷ ἡ φωνὴ τῆς ἀνοιξῆς καὶ ποῦ κυτᾶζει κρυμμένο, ἀδύνατο ἀκόμα νὰ δαγκάσῃ, παιδάκια ποῦ παίζουν ὅλο χαρὰ μεσ' τὸν ἀνθισμένο κήπο.

Τοὺς ἔχασε πάλι.

— Ἄρια, Ἄρια δὲν μπορῶ, δὲ μπορῶ! . Θεέ μου! δὲ μπορῶ! Εἶνε, εἶνε τὸ πᾶν, τὸ πᾶν γιὰ μένα! . Ἐλεγε σιγὰ κυτᾶζοντας τὸ μέρος ποῦ εἶχανε κρυφτῇ.

Ἄλλ' ὁ ἀέρας τοῦ ἔφερε τὸ γέλιο τῆς καὶ μὲ μιᾷ τινάχθηκε σὰ νὰ τὸν κέντρωσε.

— Ἀ, κακὸ θὰ κάνω, κακὸ! . Θὰ κάνω κακὸ! . Ἐκανε δαγκάνοντας τὸ χέρι του μανιακά. Ἐπειτα σύροντας μὲ μανία τὸ ροῦχο του, τὸ σακκάκι του, κοντὰ στὸ λαιμό.

— Θεέ μου δὲ μπορῶ, δὲ μπορῶ πιά! . εἶπε μὲ πόνο.

Καὶ πάλι ἡσύχασε καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, χωρὶς νὰ σκέπτεται, σὰ βυθισμένος σὲ σκέψεις, κουρασμένος, κοιμισμένος.

Μὲ μιᾶς συνῆλθε.

— "Ἐλα, ἔλα, ἡσύχασε! . Ἡσύχασε! Εἶπε σιγὰ καὶ γλυκὰ στὸν ἑαυτό του.

— Μὰ δὲ μπορῶ! . Τοῦ ἀπάντησε σὰ νὰ τὸ ἔλεγε σὲ ἄλλον.

"Ἀκουσε τὴ φωνὴ τοῦ γέρο Φλούτη νὰ τὸν φωνάζῃ καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ τὸν βρῇ. Καὶ τὸν βρῆκε μὲ ἀκουμπισμένο τὸν ὦμο σ' ἓνα δέντρο νὰ καπνίζει.

— Νάτα! . "Ε; τοῦ εἶπε δείχνοντας τὴ σειρὰ τοῦ εἶχε φκιαῖξῃ. Οὔτε χτὲς δὲν ἦτανε ἔτσι! .

"Υστερα σιγὰ.

— Εἶδες, εἶδες; . "Α, μωρέ, πράμμα! . "Α, τὸν ἄτιμο! . Αὐτὰ κάνει τὸ χρῆμα! . "Οτι σοῦρχεται ἐπιθυμιὰ τρῶς! .

"Ο Μούρκας ἔσφιξε τὰ χέρια του δυνατὰ καὶ μὲ δυσκολία κρατήθηκε νὰ μὴ φωνάξῃ. Ἐκανε μόνο μὲ τρόπο ψηλὰ τὰ μάτια του καὶ κύταξε τὸν οὐρανὸ σὰ νὰ τοῦ ἔλεγε.

— Τάκοῦς;

"Ο γέρος ἠθέλε καὶ ἄλλα νὰ πῇ, ἀλλὰ τὸν διέκοψε.

— "Ἐλα πᾶψε! .

— Καλά! . ἔκανε αὐτός, ἀλλὰ πάλι δὲν μπόρεσε νὰ μὴν πῇ:

— "Ἄλλοι τρῶνε τὸ ψαχνὸ καὶ μεῖς οὔτε κόκκαλο δὲ μπορούμε νὰ γλείψουμε! .

Καὶ ὁ γέρος ἀφοῦ τράβηξε κάμποσες ρουφιξιὲς καπνὸ, τὴ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη, πέταξε τὸ τσιγάρο του, ἔφτυσε καὶ κινήθηκε φεύγοντας.

— Καλὸ βράδυ! . εἶπε.

"Ο Μούρκας τὸν εἶδε νὰ ἀπομακρύνεται σιγὰ, σιγὰ, ἔβλεπε τὸ μπαμπακερὸ παλῆδ καὶ μπαλωμένο του σακκάκι νὰ χάνεται μέσα στὰ δένδρα, καὶ τὰ χέρια του κρεμασμένα σὰν ἐργαλεῖα μετὰ τὴ δουλιά! . . .

Καὶ ἔτσι καθὼς τὸν ἔχασε τὸν λυπήθηκε πολὺ, πολὺ καὶ τοῦ ἦλθε νὰ κλάψῃ.

— Μὰ γιατί; . τί ἔπαθα; ρώτησε κουνῶντας τὸ κεφάλι.

"Ο θόρυβος τῶν δένδρων εἶχε πᾶψῃ καὶ μιὰ ἡσυχία ἄρχισε νὰ βαραίνει. Ὁ ἥλιος ἔδνε.

Συννεφάκια τριανταφυλλένια εἶχανε ἀπλωθῇ στὸν οὐρανό. . .

"Ἦτανε νύχτα τοῦ ξύπνησε. Ἡ σελήνῃ ἔλαμπε δυνατὰ ἔξω καὶ ἔρριχνε καὶ κάποιο φῶς μέσα στὸ σκοτεινὸ δωμάτιο του.

Πάλι, πάλι τὴν εἶχε διὰ στὸν ὕπνο του, εἶχε διὰ τὶς σκηνὲς ἐκεῖνες σὰν ὁ ὕπνος δαίμονας κακὸς νὰ τὸ ἔκανε ἔτσι, γιὰ νὰ τὸν βασανίζει καὶ τοῦ ξανάβῃ δυνατὰ τὴν ἐνθύμησή τους! .

Καὶ εἶχε διὰ ὅτι βρισκότανε κάτω στὸν διάδρομο ὅπου θὰ κατέβαινε ἐκεῖνῃ. Καὶ νάτην! . Τὴν ἄκουσε νὰ κατεβαίνει, ἄκουσε ἓνα μικρὸ τριῖξιμο τῆς σκάλας καὶ τὸ θόρυβο τοῦ φορέματός της. Καὶ τὴν εἶδε νὰ ἔρχεται. "Ὁρμησε, ὅπως τότε καὶ ἀκόμα μὲ περισσότερη, πολὺ, πολὺ λαχτάρα καὶ τὴν ἄρπαξε στὴν ἀγκυλιά του. . Αὐτὴ πεσμένη, ὅπως ἐκείνον τὸν καιρὸ, στὰ χέρια του, μὲ τὸ κεφάλι

πίσω ριχμένο καὶ μὲ τὰ μαῦρα τῆς μάτια λάγνα, μισοκλεισμένα, βαριά ἀπ' τὴν ἡδονή, τοῦ ἔδινε τὰ χεῖλια τῆς!..Ξαφνικά νὰ ξύπνησε! "Ὅλα χαθήκανε, φύγαγε!.

Σηκώθηκε. Ἄκουσε ἓνα πουλάκι ἔξω νὰ τραγουδᾷ μονότονα σέρνοντας τὸν ἴδιο σκοπὸ σὰ νὰ τραγουδοῦσε νυσταγμένο. Ἀπ' τὸ παράθυρο τὸ εἶδε. Καθόταν σ' ἓνα σχοινὶ καὶ φώναζε, ἐνῶ γύρω του ὅλα ἦτανε σιωπηλὰ καὶ ἡ σελήνη φώτιζε μὲ τὸ μελαγχολικὸ καὶ ψυχρὸ φῶς τῆς.

Σὲ ἀναμμα σπύριτον εἶδε τὴν ὥρα. Ἦτανε τρεῖς καὶ τέταρτο. Ἔμεινε χωρὶς νὰ πλαγιάσῃ. Ἡ ἐνθύμηση ζωηρά, ζωηρά τοῦ ὄνειρου σὰ νὰ φτερούγιζε κοντὰ του, δὲν τὸν ἄφινε.

Καὶ θυμώτανε πῶς μέσα στὸ ὄνειρο ἤξερε ὅτι αὐτὴ, ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ εἶχε ἔρθει ἀπ' τὸ σχολεῖο, ὅπου ἔμεινε λίγο καιρὸ κλεισμένη, δὲν τὸν ἤθελε πιά, τὸν ἀπέφευγε, καὶ μὲ τρόμο καθὼς τὴν φιλοῦσε, ρωτοῦσε τὸν ἑαυτὸ του μὴν ἦτανε ὄνειρο!

Καὶ ὁ Μούρκας στὴν ἐνθύμηση πάλι τῶν φιλημάτων τῆς Ἀρίας ἀναστέναζε βαθειὰ καὶ ἄγρια.

—Κάτι κακὸ θὰ κάνω, κάτι κακό!..Δὲ μπορῶ!..εἶπε.

Στὸ νοῦ του ἦρθε ὁ κύριός του καὶ ἔμεινε σκοτεινὸς γιὰ μιὰ στιγμή, χωρὶς νὰ σκέπτεται, μπρὸς στὴν ἐνθύμησή του. Ὑστερα ἄρχισε σιγά, σιγά, σὰ κάποιος ἄλλος νὰ τοῦ τὰ ἀρράδιαζε, νὰ λήη τὶ καλὰ εἶχε δι' ἀπ' τὸν κύριό του. Πολλὰ καὶ πολλὰ καλὰ! Τὸν ὑποστήριξε, τοῦ ἔδωσε δουλιὰ χωρὶς νὰ κάνῃ κανένα κόπο καὶ ὅταν ἀρρώστησε ἔτρεξε εὐθὺς γιὰ νὰ τὸν σώσῃ!

"Ὅλα τὰ καλὰ ποῦ τοῦ εἶχε κάνῃ ὁ κύριός του, τὰ λόγια του τὰ γλυκὰ περνοῦσαν ἀπ' τὸ νοῦ του καὶ αἰσθανότανε τὸ πάθος του νὰ μαζεῦνται καὶ μιὰ ντροπὴ, κάτι νὰ τὸν ἐνοχλῇ γιὰ τὰ φερσίματά του.

— Χριστέ μου! Μὰ τί νὰ κάνω;.

Μὴ δὲν εἶχε παρακαλῆσῃ, πολλὰς φορές, γονατιστὸς τὸν Θεὸ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀγάπῃ;. Δὲν τὸν εἶχε παρακαλῆσῃ; Τίποτα, τίποτα ὅμως!.

Ἡ ἡμέρα ἐρχότανε. Τὰ σύννεφα πάνω, στὴν μεσημβρία, στὸ βορρῆα χρωματισμένα μὲ πορτοκαλὴ χρῶμα φωτεινὸ, ἡ σελήνη ἀσπριδερὴ σὰ βόλος μεγάλος μπιγμένος λίγο στὸ κυανὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ φωνές, φωνές πετεινῶν βραχνές, ψηλές, μικρές, δῶ καὶ κεῖ σὰ νάταν οἱ φωνές τῆς φύσης ποῦ ξυπνοῦσε, ποῦ ψηλὰ κοκκίνιζε σὰν παρθένος στὸν ἐρχομὸ τοῦ ἀγαπημένου τῆς. Καὶ ἡ σελήνη σὰ διωγμένος ἄγγελος, σὰν πρόσωπο ἔξω ἀπ' ὅλα, ἀλλὰ ἔτσι ἐκεῖ μένοντας, χωρὶς καμμιά χαρά, μὲ τὴν κακία τοῦ Σατανᾶ νὰ κυτᾷ... .

Χελιδόνια πλῆθος, τώρα, γυρίζανε, κελαιδοῦσαν καὶ πάνω στὸ σχοινὶ σὲ κεῖνο ποῦ τραγουδοῦσε τὸ μικρὸ πουλάκι, τρία μαζὶ τραγουδοῦσαν ἀνοίγοντας στὸ τέλος πολὺ, πολὺ τὸ στόμα τους.

Στὸ σπῆτι κάτω γινόταν ἓνας θόρυβος, πρὸς τὸ μέρος τῶν σταύλων. Ἄκουσε χύσιμο νεροῦ. Ὁ ἀμαξᾶς θὰ ἔπλενε τὴν ἀμαξα.

Ἀπὸ δίπλα μιὰ πόρτα ἀνοίξε καὶ ἔπειτα βήματα στὴ σκάλα. Βγῆκε στὴν ταράτσα.

Μιά επιθυμία νὰ φύγη σὲ μακρινὰ μέρη, στὴ ξενητεία τοῦ ἤλθε δυνατή!.

Ἕνα γέλιο καὶ ὁμιλίες δυνατὲς κάτω. Κύταξε στὸν κῆπο. Δυὸ ὑπερήλικες παίζανε μὲ τὸν ἄμαξᾶ, ποῦ στεκόταν κοντὰ στὴν ἄμαξα ποῦ ἔπλενε, μὲ σηκωμένα τὰ μανίκια τοῦ πονκαμισιοῦ του καὶ ξεσκούφωτος.

Ἐξήλεψε καὶ ἐπεθύμησε τὴν εὐτυχία τοῦ ἄμαξᾶ καὶ μαζὶ σὰ νὰ εἶδε καὶ τί ἔχανε.

Δὲν ἦτανε καλλίτερο νὰ εἶχε καὶ αὐτὸς ἔτσι μιὰ ἐρωμένη, νὰ ἔπαιζε, νὰ γελοῦσε χωρὶς νὰ ἔχη αὐτοὺς τοὺς πόνους, αὐτὴν τὴν ἀγωνία;.

Χαμογέλασε στὶς σκέψεις αὐτὲς πικρὰ καὶ κουνῶντας τὸ κεφάλι ἀπήντησε.

— Ἐχεις δίκαιο, δίκαιο!. Μὰ μπορῶ;.

Ἔμεινε μὲ γυρισμένο τὸ κεφάλι καὶ κουνῶντας το ἀκόμα λίγο, ἑλαφρά, ἑλαφρά σὰ δένδρο ποῦ ἐνῶ περνᾷ ὁ ἄνεμος, αὐτὸ κουνιέται ἀκόμα. Ξαφνικὰ συνῆλθε καὶ εἶδε τὸν ἑαυτό τοῦ ἔτσι μὲ τὸ πικρὸ χαμόγελο ἀκόμα στὰ χεῖλια.

— Τί ἔχεις; τὸν ρώτησε γλυκά.

— Τί ἔχω;.. Τί ἔχω;. ἀπήντησε στὸν ἑαυτό του.

Τὸ ἀπόγευμα τὸν στείλανε γιὰ δουλιὰ στὴ Χώρα. Τὸ ἐπιθυμοῦσε καὶ αὐτός, γιατί θὰ ἔμενε μόνος, μόνος μὲ τὸν ἑαυτό του, νὰ μιλήσῃ, νὰ κλάψῃ, νὰ θυμώσῃ. Καὶ ἡ ἀπόσταση δὲν ἦτανε καὶ μικρή. Τὴν Ἄρια δὲν τὴν εἶχε διῷλου. Τὴ μισὴ μέρα τὴν εἶχε περάσῃ κάτω μὲ τὸ γέρο Φλούτη, τὸ γέρο φλύαρο, ποῦ σὰ νὰ ἦτανε βαλτὸς ἢ ἠθέλε νὰ τοῦ περγελάσῃ τὸ πάθος του, τὸν πόνου του, κάθε τόσο ὅλο γιὰ τὰ κάλλη τῆς Ἀρίας μιλοῦσε καὶ ζήλευε τὴν εὐτυχία τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της.

Στὸ δρόμο, παραξένα, εἶχε στὸ νοῦ του τὸ σπίτι του ποῦ εἶχε χαθῇ πιά γιὰ πάντα καὶ τὰ χαμένα πρόσωπα τῶν γονέων του παρουνισιζόντανε.

Καὶ ὁ Μούρκας θυμήθηκε τὸ χαμένο σπίτι του, πῶς ζοῦσε, τοὺς γονιούς του, τὸ χαμό τους, καὶ ἔπειτα πῶς ἦρθε καὶ ζήτησε θέσῃ ἀπ' τὸν πατέρα τῆς Ἀρίας. Καὶ πάλι θυμήθηκε τὸ καλὸ ποῦ τοῦ ἔκανε αὐτὸς καὶ πῶς τοῦ εἶχε φανεῖ σὰν πατέρας. Ἀλλὰ τώρα θύμωσε μὲ τίς σκέψεις αὐτές.

— Τί καλὸ μοῦ'κανε;. Δὲν τοῦ δούλευα;. Γιατί μοῦ ὅδωσε αὐτὴ τὴ δουλιὰ τώρα;. Ἄς μὴν ἤξερε ὅτι δὲ φοβᾶται ἀπὸ κλεψιά καὶ θὰ μοῦ τὴν ἔδινε!. Μὲ κατάλαβε!.

Ἡ μορφὴ τῆς Ἀρίας φάνηκε, φάνηκε σὰ νὰ περνοῦσε ὅλο γέλιο, μὲ τὸ γέλιο της τὸ σκανδαλιάρικο, ὅλο χαρὰ γιὰ τὴ ζωὴ, γιὰ τὴ ζωὴ της!.

Ἐτρίξε τὰ δόντια στὴ θέα αὐτῇ.

Ἔτσι πολλὰς φορὲς ποῦ τὴν ἄκουγε νὰ γελᾷ καὶ ποῦ τὴν ἔβλεπε γεμάτη εὐτυχία τὴν μισοῦσε, τὴν μισοῦσε!. Τὸ γέλιο της,

προπάντων, μαζί με τὴ λαχτάρα τοῦ ἀναβε καὶ τὸ θυμό, ἣ καὶ τὰ δυὸ μαζί ἐνωμένα τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀγάπη!.

Ἄλλη μιὰ εἰκόνα παρουσιάσθηκε καὶ τὸν ἔβγαλε ἀπ' τὴν ἐνθύμηση τῆς Ἀριάς. Μιὰ κόρη ξανθὴ, ὠχρὰ μὲ ρούχα παληά, φάνηκε στὸ νοῦ του. Ἦτανε μιὰ ἀδελφὴ του! Ποῦ νὰ βρισκόταν ἄρραγε τώρα;

Τίναξε τὸ κεφάλι καὶ κύταξε γύρω.

Ὅλα ἦτανε πράσινα, πράσινα! Τὰ δένδρα ἐσειόνταν ἀπ' τὸν ἄνεμο, οἱ κουκιές, οἱ ἀγκιναριές. Ἐρημιὰ ὅμως, ἔρημιὰ, ψυχὴ δὲν φαινότανε, οὔτε στοὺς ἄσπρους δρομίσκους ποὺ μέσα στὴν πρασι- νάδα ἦτανε, οὔτε στὰ σπιτάκια τὰ σπαρτά, δῶ καὶ κεῖ. Ἐνας ἄνθρωπος ἀνασηκώθηκε ἀπ' τὶς κουκιές ποὺ βρισκόταν σκυμμένος καὶ δὲν φαινότανε. Ἐνα μαγκάνι, τὸ ξύλο του, οἱ κουβάδες του ἀκί- νητος φαινόταντε νὰ ἀκοῦνε τὸν ἄνεμο ποὺ οὐρλιάζε. Καὶ πὶο πέρα ἓνα ἄλογο ψηλὸ, ἐρειπωμένος δουλευτῆς, στεκόταν ἀκίνητο, δεμένο σ' ἓνα δένδρο, ἀκίνητο σὰ τὸ μαγκάνι.

Ἀπὸ ἓνα ἄλλο δρόμο, εἶδε, μιὰ ἄμαξα νὰ τρέχει γρήγορα μὲ δυὸ ψαρρά ἄλογα.

Μιὰ κούραση, μιὰ ἀπογοήτευση τῆς ζωῆς τὸν ἔπιασε.

Γιατί τρέχει ἔτσι; σκέφθηκε κυτᾶζοντας τὴν ἄμαξα, γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ καθημερινό του! Καὶ αὐριο ἔτσι καὶ τὴν ἄλλῃ! Ὅσω νᾶρθῃ τὸ τέλος!.

Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ ἓνα μαγαζάκι κλειστό, ἔρημο ποῦ ἀπ' ἔξω δένδρα πυκνά καὶ φραγκοσυκιές μεγάλες τὸ ἔκλειναν, ἀντικρίσθηκε μὲ τὸν Σούφρα, ἓναν ὑπηρετὴ μὲ χονδρὸ κεφάλι, πολὺ χονδρὸ καὶ στραβά πόδια ποὺ φαινόταν νὰ ἔχουνε λυγίστῃ, στραβώσῃ ἀπ' τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς του.

— Ἐσὺ πᾶς κ' ἐγὼ ἔρχομαι! τοῦ εἶπε αὐτὸς μόλις τὸν εἶδε.

— Ἐτσι φαίνεται!.

— Καλὰ τὸ ξέρω ὅτι φαίνεται!

Καὶ ὁ Σούφρας στάθηκε ἀντικρὺ του.

— Γιατί πᾶς ἐσύ; ρώτησε.

— Κάποια δουλιὰ! τοῦ ἀπήντησε δίχως ὀρεξὴ καὶ ἔκανε νὰ προχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Σούφρας τὸν ἄρπαξε.

— Στάσου, βρε ἀδελφέ! Τί διάολο ἔχεις;

— Μὰ ἔχω δουλιὰ!.

— Ἡ πολὺ δουλιὰ τρώει τὸν ἀφέντῃ της! Καὶ νάταν καὶ δικιὰ μας! Ἀστους νὰ πᾶνε στὸ διάολο! Μωρὲ γι' αὐτοὺς εἶνε ὁ κόσμος!.

Ὁ Μούρκας κύταξε πέρα. Πάνω στὰ στάχυα σκιές, σκιές φαινότανε νὰ τρέχουν, σκιές μαῦρες, γρήγορες...

Ὁ Σούφρας ἔακολουθοῦσε.

— Νὰ σοῦ πῶ καὶ τὸ νέο; Ἀπήντησα καὶ τὸ καινούργιο ἀφεντικό! Πήγαινε ντουγγὶ γιὰ τὸ σπῆτι! Ἀ, μωρέ, ξέω, νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν τύχη! Ἡ πλούσιος νὰ εἶσαι ἢ νὰ μὴ ζῆς! Τί νὰ ζῆς καὶ νὰ βλέπῃς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τρέχουν τὰ σάλια σου! Κορίτσι! Κορίτσι ποῦ θὰ ἀπολάψῃ!.

Ὁ Μούρκας ταράχθηκε. Ὅλα ἐνάντια τοῦ πήγαιναν! Ἀπ' τὸ γέρο Φλούτη ἔπесε στὸ Σούφρα!

Ὁ Σούφρας σὰν ἀφηρημένος καὶ σὰ νὰ ἔβλεπε ἔτσι στὸ κενὸν τὴν κόρη νὰ περνᾷ, τῆς ἀριθμοῦσε τὰ κάλλη της. Τὸ πρόσωπο, τὰ μαλλιά της, τὰ χέρια της, τὰ κινήματά της, τὰ λάγνα, τὰ γεμάτα ἐπιθυμιά σφιξίματος, ἀγκαλιᾶς...

Καὶ τὰ ἔψαλνε ὁ Σούφρας, τὰ κάλλη τῆς κόρης μὲ τὴ δική του ἔμπνευση, μὲ τὰ δικά του λόγια ὅπως γαῖδαρος ψάλλει κι' αὐτὸς τὰ κάλλη τῆς ἀνοιξίης!

Καὶ ἔλεγε.

— Ἀχ ἐκεῖνον τὸ λαιμὸ τὸ μυρουδάτο, ποῦ εἶνε σὰν κρῖνος! κεῖνα τὰ μπράτσα τὰ ἀφράτα, σὰ φραντζόλα!.. Ἀχ ἐκεῖνο τὸ στῆθος: ποῦ νὰ ἀκουμποῦσα πάνω τὸ κεφάλι μου καὶ ἄς ξεψύχαγα!.. Ἀς... Ἀλλὰ ξαφνικὰ ὁ Μούρκας τὸν διέκοψε, διέκοψε τὸ ψάλσιμό του, τὸ τραγοῦδι του τὸ σαρκικὸ καὶ θανατικὸ, ἀρπάζοντάς τον ἀπ' τὸ λαιμό.

— Σκάσε ἀντίχριστε, σκάσε, βουβρά σου, ἢ σῆπνιξα!. τοῦ φώναξε.

Ὁ Σούφρας μὲ γουρλωμένα μάτια, ἀφίνοντας μιὰ βλαστημιὰ μισή, ἔφερε τὸ χέρι του στὸ λαιμὸ ζητώντας νὰ ἀντισταθῇ, νὰ παλέψῃ, ἀλλὰ μὲ ἓνα δυνατό σπρώξιμο, ὁ Μούρκας, τὸν ἔκανε νὰ ῥαπλωθῇ στὴ σκόνῃ τοῦ δρόμου.

— Ἀλλη φορὰ μίλα γι' αὐτή!. τοῦ φώναξε.

Ὅταν ἐπέστρεψε εἶχε νυχτώσῃ πιά. Σύννεφα λίγα στὸν οὐρανὸ τρέχανε καὶ ἄστρα λάμπανε. Ἐνα μεγάλο τοῦ φάνηκε σὰν ἀγκαθάκι φωτεινὸ. Ἡ σελήνῃ πέρα ταξείδευε περνώντας ἀπὸ τὰ ἀπομεινάρια τῶν συννέφων. Ὁ ἄνεμος εἶχε σταματήσει.

Μπῆκε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κήπου καὶ προχώρησε μέσα γιὰ τὸ κάτω πάτωμα. Στὸ μεσαῖο εἶδε φῶς νὰ λάμπῃ δυνατὸ.

Στὸ μαγερεῖο οἱ ὑπηρέτριες μιλοῦσαν μεταξὺ τους. Ἀκουσε τὶ λέγανε. Μιὰ διηγότανε γιὰ φαντάσματα ποῦ βγαίνανε σὲ σπίτια!.

Κάθησε σ'ένα καναπεδάκι ποῦ ἦταν ἀπ' ἔξω, στὸ σκοτεινὸ διάδρομο καὶ κοντὰ σὲ παράνηρο μικρὸ σιδερόφραχτο ποῦ ἔβλεπε στὸν κῆπο.

Τὸ φαῖ μύριζε καὶ ὅταν δὲν θορυβοῦσαν οἱ ὑπηρέτριες ἀκούοντανε καὶ τὸ κελᾶδισμὰ του τὸ σιγαλό, σιγαλό.

Ὁ κύριός του δὲν θὰ εἶχε ἔρθῃ ἀκόμα.

Στὸ νοῦ του ἦλθε καὶ τὸ ζήτησε σὰ διψασμένος, ποῦ ζητᾷ νερό, ἦλθε πῶς πέρασε αὐτὴ ἀπὸ κοντὰ του μιὰ μέρα. Τὰ μάτια της μικρίναν, παῖξαν σὰ θυμωμένα καὶ κυττᾶζοντας ἴσια πέρασε!

Ὁ Μούρκας ἀναστέναξε. Καὶ πάλι σὰ νὰ εὑρίσκει ἡδονὴ σαυτὴ τὴν περιφρόνηση πάλι σκέφθηκε αὐτὴ τὴ σκηνή, πάλι τὴν εἶδε νὰ περνᾷ μὲ μάτια θυμωμένα!..

Ξαφνικὰ δυὸ σκιᾶς εἶδε νὰ περνοῦν ἀπ' ἔξω. Κύταξε καλὰ ἀπ' τὸ παρὰθυράκι κολώντας τὸ πρόσωπό του στὰ γυαλιά καὶ τίς

γνώρισε. Ἡ μιὰ ἦταν ἐκείνη, ἡ Ἀρια, καὶ ἡ ἄλλη ὁ ἀρραβωνιαστικός της. Καὶ πήγαιναν μέσα στὸν κῆπο, προχωρούσανε στὰ βάρη του.

Χωρὶς καλὰ νὰ τὸ θέλῃ σὰ δεμένους, σὰ συρμένους ἀπ' τὶς δυὸ ἐκείνες σκιές, ποῦ εἶχανε χαθῆ μέσα στὰ δένδρα, σηκώθηκε καὶ βγῆκε ἔξω. Ἦτανε σκοτεινὰ. Ἡ σελήνη εἶχε χαθῆ πίσω ἀπὸ ἓνα σύννεφο.

Βάδισε σιγὰ μέσα στὸν κῆπο, σιγὰ καὶ μὲ προσοχή. Αὐτοὶ δὲν φαινόνταν. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ πολὺ, πολὺ, ἀλλὰ ὅλος προσοχὴ περπατοῦσε.

Τὰ λουλούδια χύνανε δυνατὰ τὴ μυρουδιά τους, ποῦ ἦταν ἓνα κράξιμο στὴν ἀγάπη, ἦταν ἡ φωνὴ τῆς ἀγάπης αὐτή! Ἐνα ψιθύρισμα ἀκουσε πέρα, ἓνα μικρὸ ψιθύρισμα μέσα στοῦ ἐλαφροῦ θρόισμα τῶν φύλλων.

Ψηλὰ ἔλαμψε ξαφνικὰ καὶ σὰ νὰ τοῦ ρίξανε φῶς ἀπὸ κάπου καὶ τὸν βλέπανε φοβήθηκε. Τὸ φωτεινὸ πλοῖο πάλι εἶχε ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὸ μαῦρο σύννεφο καὶ ἔφηνε.

Μπήκε μέσα σὲ μιὰ σκιὰ ποῦ ἔκαναν πεύκα καὶ κυπαρίσσια ἴσια, ἴσια μὲ τὸ σχῆμα τῆς ἀκίνητης φλόγας.

Καὶ ἔμεινε κεῖ χωρὶς ἀπόφαση, μὴ τολμώντας νὰ προχωρήσῃ γιὰ νὰ ἀκούσῃ.

Τὸ ψιθύρισμα ὅμως σιγὰ, σιγὰ δυνάμωνε καὶ νὰ ἀκουσε τὴ φωνὴ της ποῦ μιλοῦσε, τὴ φωνὴ της ποῦ σὰ νὰ τὸν ἔκαιγε τὴν αἰσθανότανε νὰ περνᾷ ἀπ' τὸ νοῦ του, ἀπ' τὴν καρδιά του. Ἦτανε ὅλο χᾶδι καὶ παίξιμο.

— Μὰ τί εἶνε αὐτὰ ποῦ μοῦ λές; Πίστεψέ με!. Θά σου θυμώσω!.

— Ὅχι, ὄχι!. Δὲν εἶπαμε αὐτό!. Πιστεύω καὶ παραπιστεύω!.
Γιὰ πέτο μου ὅμως πάλι, μὲ λίγα λόγια!

— Κατάλαβα.

— Πέτο:

— Τί νὰ πῶ!. Ἐσὺ μὲ περγελᾷς!

— Ὅχι σόρκίζομαι!. Στὸν ἔρωτά μας!.

— Ἐ, τί νὰ πῶ!. Σὺ τὸ ξέρεις πιά!.

— Μὰ θέλω νὰ τὰκούσω!. Ἐλα νὰ σὲ βοηθήσω!. Μάγα-
πᾶς!. Ἐλα, πές: Ὅχι!.

— Καλὰ!. Περγέλα!.

— Ὅχι, ὄχι δὲ σὲ περγελῶ!. Νά!. Μάγαπᾷς.. Ἐσὺ: Νάί!.

— Νάτα πάλι! Ἐγὼ φεύγω!.

— Ἀρια, Ἀρια!. Ὅχι!. Νὰ μὴ παίζουμε;. Μὰ δὲ ξέρεις πόσο σάγαπῶ;. Μὰ σάγαπῶ, νὰ σάγαπῶ μὲ τρέλα, μὲ μανία!. Πῶς νὰ τὸ πῶ ἄλλοιως; Θεέ μου!.. Ἐλα, ἔλα!. Μὰ δὲ ξέρεις πόσο!.

Καὶ ἡ ὁμίλια ἔπαψε καὶ ἓνα φίλημα βγῆκε καὶ αὐτὸ μίλησε περισσότερο. Εἶπε γιὰ τὴν ἀγάπη στὰ δένδρα ποῦ ἔχυναν τὴ μυρουδιά τοῦ ἔρωτα, στὰ λουλούδια ποῦ ἐρωτευμένα τρέμανε, στὴ σελήνη ποῦ ψηλὰ ἔτρεχε σὰ φευγάτη βασίλισσα, σκλίβα τῶν μαύρων τεράτων, ποῦ βρισκόταν δῶ καὶ κεῖ στὸν οὐρανό, καὶ στὸν ἄνθρωπο, ποῦ καθισμένος κεῖ στὴ σκιὰ, κοντὰ στὰ σκοτεινὰ δέν-

δρα, τὸ αἰσθάνθηκε σὰν πυρωμένο βελόνι νὰ περνᾷ τὸ νοῦ του.
 "Ἄλλο φίλημα ἦρθε, ἔπειτα ἄλλο..

Τὰ δένδρα κινήθηκαν κείνη τῇ στιγμῇ σὰ νὰ ἀναστενέξανε.
 "Ἀλλὰ μὴ ξανάλεξαν αὐτά, δυνατὰ ὅμως, τὸν σιγαλὸ στεναγμὸ τοῦ
 ἀνθρώπου ποῦ κοντὰ τους, μαζί τους σκοτεινός, ἀκίνητος ἦτανε
 καὶ μαζί τους ἄκουγε.

— Ἀγάπη μου!

— Ζωή μου!

Ὁ Μούρκας ταράχθηκε. Τὰ φιλήματα χαθήκανε μαζί καὶ οἱ
 δυνατὲς ὁμιλίαι.

Ἄκουσε τὸν θόρυβο τῶν φύλλων καὶ μέσα σ' αὐτὸν διέκρινε
 πάλι τὸ ψιθύρισμα.

"Ὅλα αὐτὰ ἔτσι τοῦ εἶχανε φανῇ, φιλήματα, ὁμιλίαι, ὅλα ἦτανε
 ψεύτικα, πλάσματα τῆς φαντασίας του, χωρὶς, αὐτός, νὰκούσῃ τίποτα,
 τίποτα!.

"Ἐνα περπάτημα, πάνω στὴν ὥρα αὐτῇ, βότσαλα ποῦ φεύ-
 γανε ἀπ' τὰ πόδια..

Κρύφθηκε πιὸ μέσα, πιὸ βαθειὰ καὶ ἀπ' ἐκεῖ τοὺς εἶδε νὰ
 περνοῦνε, κρατῶντας ὁ ἓνας τὸ χέρι τοῦ ἄλλου, καὶ νὰ φεύγουν
 σιγά, σιγά..

— Καταραμένε Θεέ!. ἔκανε ζαλισμένος, ζαλισμένος σὰ νὰ γινό-
 τανε τρικυμία στὸ νοῦ του, τρικυμία ποῦ ὁ ἄνεμος ποῦ τὴν
 ἔφκιαχνε, ἦτανε ἡ ἐνθύμησις τῆς ἔμορφιάς της, τοῦ σώματός της
 τὰ κάλλη!.

— Ζωή μου!

Εἶπε πάλι τὸ λόγο, ποῦ νόμιζε ὅτι ἄκουσε νὰ λέῃ αὐτὴ σὲ
 κεῖνον καὶ ἔτσι πάλι πίστεψε νὰ τὸν εἶχε ἀκούσει νὰ ἦτανε ἀληθινά!

— Ζωή μου!

"Ἔτσι τοῦ ἔλεγε καὶ αὐτουνοῦ!. Τὸ θυμᾶται, τὸ θυμᾶται!.
 "Ἦτανε τότε στὴν κάτω ταράτσα. Ἔτσι ἦτανε σελήνη καὶ τότε, ποῦ
 κάποτε κυρβότανε καὶ ἄλλοτε, γιὰ λίγο ὅμως, φαινότανε νὰ φωτίζῃ.
 Τὴν φιλοῦσε στὸ στόμα, στὰ δόντια της τὰ ἄσπρα, ἄσπρα καὶ μικρά,
 μικρά. Καί. Αὐτὴ ὥχρά, ὥχρά μὲ τὰ μάτια νὰ δύνουν, νὰ βασιλεύ-
 ουν σ' ἓνα πέλαγο ἡδονῆς, τοῦ ἔλεγε.

— Ζωή μου, ζωή μου!.

Τοῦ τὸ ἔλεγε σιγά, σιγά ἀνοίγοντας λίγο τὸ στοματάκι της, τὰ
 χεῖλιά της, τὸ ψιθύριζε.

Τότε, θυμᾶται ὁ Μούρκας, εἶχαν ἀρχίσῃ ψυχάλες νὰ πέφτουν
 ἀπὸ ἓνα σύννεφο μαῦρο, ποῦ εἶχε σκεπάσῃ καλὰ τὴ σελήνη...

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἄλλης ἡμέρας ἀνεβασμέσος, ὁ Μούρκας, στὴν
 ταράτσα βοηθοῦσε ἓναν μπογιατζῆ ποῦ ἔβαφε τὸ σπίτι ἀπ' ἔξω.

Μετὰ δυὸ μέρες θὰ γινότανε ὁ γάμος!. Καθώς, ἀσπρισμένος
 καὶ αὐτός, ἀνακάτευε τὴ μπογιά, κρατοῦσε τὴ σκάλα, ἡ τοῦ ἔδινε
 μαδέρια, τὸ νοῦ του ἀκόμα πολὺ, πολὺ δυνατωμένο εἶχε τὸ
 βάσανό του.

Καὶ ὅμως αὐτὴ τὴν ἡμέρα πάλι ἔκανε νὰ φανῇ μιὰ ἐλπίδα, ποῦ

κάποτε, κάποτε τοῦ ἐρχόταν ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς δὲν θὰ γινόταν, θὰ χαλοῦσε.

Ὁ Μούρκας, τώρα, θύμωσε καὶ θύμωσε πολὺ ἂν καὶ τοῦ φάνηκε παραῖξενο ἡ ἐπιμονή της σὲ πράγμα σχεδὸν τελειωμένο καὶ ἔτσι τὴν εἶδε σὰ μαγικὸ φωσάκι ποῦ ζῇ μέσα σὲ χορὸ δυνατῶν ἀνέμων!.

— Μὰ τι εἶνε τοῦτο!. εἶπε.

Ὁ μογοιατζίης, κοντὸς ἀνθρωπάκος, πολεμοῦσε νὰ φθάσῃ τὶς κουνίτζες μὲ τεντωμένα πόδια, χέρια. Γιά μιὰ στιγμή κλονίσθηκε πάνω στὸ μαδέρι, ποῦ στηριζότανε σὲ ἄλλο βαλμένο σ' ἓνα παράθυρο καὶ στὸ πεζούλι. Κάτω, κοντά του ἓνα χάος ἀνοίγε τὸ στόμα του...

— Στάσου μωρέ! τοῦ φώναξε ὁ Μούρκας πετώντας κάτω ἓνα ξύλο ποῦ ἀνακάτεψε τὴ μογοιά.

Ὁ μογοιατζίης στράφηκε.

— Εἶδες τι πῆγα νὰ πάθω!. Κομμάτι δὲν θὰ μοῦ ἔμεινε!.

— Γιά δόσ' μου ἔμένα τὴ βούρτσα.

— Τί λές!. Κάνε τὴ δουλιὰ σου μὴν πέσης κάτω κ'χουμε ντράβαλα!.

— Μωρὲ δόσε μου σοῦ λέω!. Εἶμαι ποῦ εἶμαι λερωμένος!.

Καὶ ὁ Μούρκας σχεδὸν μὲ τὴ βία τοῦ πῆρε τὴν πατανόβουρτσα καὶ ἀνέβηκε πάνω στὸ πεζούλι καὶ πέρασε στὸ μαδέρι.

Εἶδε μαζὶ μὲ τὸ χάος, κάτω, δυὸ ὑπηρέτριες, τὴ μιὰ μελαψὴ σχεδὸν, καὶ μὲ ἄσπρη ποδιά, νὰ κυτᾶζουνε πάνω. Βούτηξε τὴν πατανόβουρτσα στὸν τενεκὲ τοῦ χρώματος καὶ ἄρχισε. Ἐκεῖ ποῦ δὲν μπορούσε ὁ κοντὸς μογοιατζίης αὐτὸς μὲ εὐκολία ἔφθανε. Πάλι βούτηξε τὴ βούρτσα καὶ πάλι εἶδε τὶς δυὸ ὑπηρέτριες νὰ τὸν κυτᾶζουνε. Πιὸ πέρα, μέσα στὸν κῆπο, εἶδε τὸν Φλούτη τὸν κηπουρό, νὰ σκαλίσῃ σκυμμένος. Ὁ ἄνεμος ποῦ φρυσοῦσε ἔσειε, κοντά του. μανιακὰ δυὸ παπαροῦνες μεγάλες.

Εἶχε τελειώσει σχεδὸν ὅταν ἄκουσε κάτω στὸν κῆπο ὁμιλίες καὶ γνώρισε τὴ φωνὴ τῆς Ἀρίας. Στάθηκε καὶ εἶπε στὸν μογοιατζίη νὰ ἀνακατέψῃ τὸν ἀσβέστη. Καὶ χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι προσέχει κύταξε κάτω.

Δυὸ νέα πρόσωπα, εἶδε, κάτω νὰ στέκονται, τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο καὶ νὰ κυτᾶζουνε, ἐνῶ οἱ ὑπηρέτριες εἶχανε τραβιχθῇ κοντὰ στὸν τοῖχο καὶ πιὸ πίσω.

— Ἄν ἔπεφτα! σκέφθηκε καὶ σὰ νὰ τὸ ἐπεθύμησε. Ἄλλὰ μὲ μιάς, μὲ μιὰ ὀρμὴ καὶ σφίγγοντας τὰ δόντια του.

— Ἄν ἔπεφτες κουτέ;. Μὴ νομίζεις, ὅτι θὰ σὲ λυπότανε;. Μετὰ δυὸ μέρες!..

Σταμάτησε, γιατί ταράχθηκε, καὶ πάλι καθὼς ἔκανε νὰ βουτήξῃ τὴ βούρτσα κύταξε ἀδιάφορα κάτω.

Τὴν εἶδε μὲ τὰ μάτια στηλωμένα σ' αὐτὸν καὶ μὲ τὰ χέρια κοντὰ στὰ στήθη της σφιγμένα...

— Πρόσεχε καί μένε!. τοῦ φώναξε ἡ φίλη της, μιὰ κόρη ξανθὴ μὲ καστανὰ μάτια, ποῦ τὴν ἤξερε ἀπὸ καιρό, παλὰ φίλη τῆς Ἀρίας.

— Μὴ φοβῆσθε δεσποινίς! Καὶ ἂν πέσω δὲ θὰ χαθῇ κανένα μεγάλο πρᾶγμα!.

Εἶδε τὴν Ἄρια νὰ φύγῃ ἀπ' τὴ θέσῃ της καὶ νὰ τραβιχθῇ. Ἄρχισε αὐτὸς τὴ δουλιὰ του. Δὲν ἦταν ὅμως πολὺ.

— Ἐλα, ἔκανε στὸν μογοιατζί, περνώντας στὸ πεζούλι τῆς ταράτσας καὶ πηδώντας κάτω.

Αὐτὸς θέλησε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ἀλλ' ὁ Μούρκας δὲ τὸν ἄφισε.

Καὶ ὁ ἥλιος ἔδνε. Ἐδνε. Ἐδῶ, συννεφάκια τριανταφυλλένια, ἐλαφρά, ἐλαφρά τριανταφυλλένια, ἀπλωμένα σ' ἓναν οὐρανὸ μὲ φιστικὶ ἀνοιχτὸ χρῶμα, ἐκεῖ στὸ βάθος σὰ νὰ εἶχε σκοτισθῇ, ὁ οὐρανὸς ἀπὸ σκόνῃ πορτοκαλλένια. Καὶ κάτω ἀπ' τὶς γραμμὰς τὶς ἀπαλὰς τῶν τριανταφυλλένιων συννέφων, δυὸ μικρὰ συννεφάκια, σκοτεινά, μαύρα, τρέχανε τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο γρήγορα πρὸς τὴ δύση. .

Στὴν αὐλὴ δὲν εἶδε αὐτέες. Καὶ οἱ ὑπηρετρίες δὲν ὑπῆρχαν, οὔτε ὁ γέρο Φλούτης στὸν κῆπο. Ἀλλὰ καθὼς σήκωνε κάτι ἐργαλεῖα στὴν πλακοστρωμένη αὐλὴ ριχμένα, νάτην καὶ φάνηκε μὲ τὴ φίλῃ της.

Δὲν τὸν εἶχε δῆ καὶ κάτι ἔλεγε γελαστὴ στὴ φίλῃ της. Ἄκουσε τὸ γέλιο της, τὸν τρόπο ποῦ μιλοῦσε καὶ ἔτσι πάλι αἰσθάνθηκε μῖσος, μῖσος, ἀλλὰ καὶ ἡδονὴ ἄγρια, λαχτάρα γι' αὐτή! Εἶδε τὸ κεφαλάκι της μὲ τὰ τριανταφυλλένια μάγουλα, τὴν κίνησιν ποῦ ἔκανε, τὸ παίξιμο τῆς κεφαλῆς. .

— Κακὸ θὰ κάνω, κακὸ! εἶπε πάλι τὴ συνηθισμένη του φοβέρα σφιγγοντας τὰ δόντια καὶ φοβερίζοντας τοὺς κορυφούς καὶ τοὺς φανερούς ποῦ ζητούσανε νὰ τοῦ τὴν πάρουνε!

Καὶ αὐτὴ τὸν εἶδε. Ἦρθαν κοντά! Εἶχε παρατηρήσῃ ὅτι ποτὲ δὲν τοῦ φερόταν πολὺ ψυχρὰ καὶ περιφρονητικὰ μπροστὰ σὲ ξένους. Ἀλλὰ τώρα ποῦ ἡ φίλῃ της στάθηκε ἅμα τὸν εἶδε αὐτὴ προχώρησε.

— Μὰ τί ἤθελες καὶ μένε, κεῖ ἐπάνω; τοῦ εἶπε ἡ φίλῃ της, μογοιατζίς ἔγινες; Ἄν ἔπεφτες; Σένα δὲν εἶνε ἡ δουλιὰ σου!.

Τῆς εἶπε τί εἶχε συμβῇ καὶ ἡ κόρη ἔφυγε γιὰ νὰ βρῇ τὴν Ἄρια ποῦ εἶχε χαθῇ μέσα στὰ δένδρα.

Αὐτὸς ἔμεινε κεῖ χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτα. Δουλιὰ δὲν εἶχε. Ἀλλὰ καὶ οὔτε σχεδὸν σκεπτότανε. Ἄκουσε σὲ λίγο τὴ φίλῃ τῆς Ἄριας νὰ φεύγῃ καὶ κάτι νὰ τῆς λέῃ γιὰ τὸν ἀρραβωνιαστικὸ της. Τότε πρόσεξε.

— Δὲ θάρρη ἀπόψε! ἔλεγε ἡ φωνὴ τῆς Ἄριας.

Αἰσθάνθηκε ἀνακούφισιν ποῦ δὲν θὰ ἐρχότανε αὐτός. Ἐ, ἴσαμε αὔριο ποῖος ἤξερε τί θὰ συνέβαινε! Θυμήθηκε τὴν ἐλπίδα του.

Γύρω του πεύκα ψηλά, γίγαντες πεύκα, ἐκουννιώντανε σιγά, ὁλόκληρα, χωρὶς θόρυβο. Ἡ σελήνῃ ἄλλοτε χανόταν καὶ ἄλλοτε ἔλαμπε μέσα ἀπ' αὐτὰ σὰ μικρὸ φῶς σὲ σκοτεινὸ, σκοτεινὸ βάθος.

Ξαφνικὰ ἄκουσε βῆμα, τὸ βῆμα της στὴν πλακοστρωμένη αὐλὴ καὶ σὲ λίγο τὴν εἶδε νὰ φανῇ.

Ἡ σελήνῃ φώτιζε κεῖ μὲ τὸ ἀδύνατο, ἀπαλὸ φῶς της.

Ἄρχισε αὐτὴ νὰ περπατᾷ σιγὰ πάνω, κάτω.

Ποτέ άλλοτε δὲν τὸ ἔκανε, ποτέ! Πάντα κύταζε καὶ πρόσεχε αὐτὴ νὰ μὴ βρεθῇ μόνη μ' αὐτόν!. Τώρα;. Καὶ εἶδε ὅτι τὸν εἶχε παρατηρήσει ποῦ βρισκόταν ἐκεῖ. Πάλι τὸ κεφαλάκι της στράφηκε σ' αὐτόν, πάλι.. Μὰ τί συνέβαινε;

Ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατὰ, τρομαχτικὰ καὶ μαζὶ μὴ ἡδονὴ τρελὴ τὸν κυρίευε. Μὴ ἦτανε ὄνειρο κι' αὐτὸ ὅπως καὶ τὰ τόσα ἄλλα, ποῦ ἔβλεπε, ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ τὴν εἶχε χάσει; Ἀλλὰ ἔτσι, ἔτσι καὶ τότε εἶχε κἀνὴ ἀρχή, ἔτσι μ' αὐτόν τὸν τρόπο τοῦ ἔδειξε τὴν ἀγάπῃ της, τὴν προτίμησίν της!..

— Ὁλόκληρη δικιά μου, ἢ θὰ πνίξω ὅλον τὸν κόσμον!. ἔκανε.

Τὴν εἶδε νὰ σταθῇ καὶ νὰ γυρίσῃ τὸ πρόσωπό της μόνο, κυτᾶς στοὺς μέρους του..

Βαριὰ τὰ πόδια του, τὰ γόνατά του αἰσθανότανε καὶ μιὰ ζάλη σὰ λυποθυμιὰ νὰ τὸν τριγυρίζει.

Εἶδε τὸ χέρι της νὰ ὑψώνεται στὰ χεῖλιά της!. Πάλι τὸ ἴδιο ὅπως τότε, τότε!. Θεέ!

Ὁ ἔρωτάς του πιὸ δυνατός, πιὸ ζωηρός, ἢ χαρὰ του πιὸ ὀρμητικὰ ἀπ' ἄλλοτε, φτερούγισε κοντὰ του! Προχώρησε σιγὰ σιγὰ! Καὶ πάλι φοβήθηκε καὶ ἔκανε τὸν ἀδιάφορο. Ἀλλὰ νάτο πάλι!. Τὸ εἶδε καλὰ, καλὰ! Ε, Θεέ!. Τὸ χεράκι της τὸ κάτασπρο στὰ χεῖλιά της ἐπάνω ποῦ σὰ κεράσι ὄχι πολὺ ὥριμο ἦτανε.

— Ἀρῖα!. εἶπε σιγὰ, σιγὰ, ἢ πιὸ καλλίτερα στέναξε.

Αὐτὴ στράφηκε ὀλάκερη τώρα καὶ ἡ σελήνη φώτισε τὸ πρόσωπό της καλὰ.

— Τί θέλεις; τὸν ρώτησε. Ἀκόμα; Αὐτὰ νὰ τ' ἀφίσης!. Ὅτι ἔκανα τότε εἶμουν μικρὴ, ἀμυαλὴ!. Σὺ ἔφταιγες ποῦ ἦσουν αὐτὸς κοτζάμι ἄνδρας!. Ἐγὼ θὰ τάλεγα στὴ μαμά, ἀλλὰ σὲ συγχωρῶ γιὰ τώρα!. Ἀλλοτε οὔτε νὰ μὲ κυτᾶς δὲ θέλω! Ἀκούς;. Ὁ καθένας μὲ τὴ θέσιν του!. Νὰ ἡ Μαριὰ, ἡ Γιωργιά!.

Κινήθηκε ντροπιασμένος καὶ συνήλθε.

Ἡ σελήνη ἔλαμπε καὶ φώτιζε μόνη, μόνη τὸ ἔρημο πλακόστρωτο καὶ ἡσυχία, ἡσυχία ποῦ μέσα ὁ θόρυβος τῶν φύλλων ἔπεφτε.

— Μὰ τί ἔπαθα; ρώτησε τὸν ἑαυτὸ του. Μὰ πῶς μοῦ φάνηκε; σὰ νάταν!.

Ἀλλὰ πάλι σὰ νὰ λησμονήσῃ ὅτι αὐτὰ ἦτανε πλάσματα δικὰ του, ἦτανε ψεύτικα, γέμισε ὁ νοῦς του ἀπ' τὴν ἐνθύμησίν της δυνατὰ, δυνατὰ.

— Δικιά μου, δικιά μου, ἢ θὰ σκοτώσω ὅλους!. ἔκανε σὰ μεθυσμένος μὲ μουγκριτὸ θηρίου.

Τὰ δυὸ φύλλα τῆς πόρτας τῆς καλῆς εἰσόδου ἦταν ἀνοιχτὰ καὶ ἄφιναν νὰ φαίνονται ἡ μαρμαρένια σκάλα, οἱ τάπητες οἱ στρωμένοι, φωτισμένα ἀπὸ δυνατό φῶς. Μέσα τὸ σπίτι κοινοῦσαν σὲ πλημμύρα ἀπὸ φῶς καὶ ὁ πολυέλαιος στὴ μέση τῆς σάλας ἔλαμπε καὶ ἔχυνε καὶ αὐτὸς τὸ δικό του τὸ γεμᾶτο πολυτέλεια.

Κάθε τόσο ἄμαξες ἀκούγονταν νὰ ἔρχονται καὶ νὰ σταματοῦνε

καὶ κυρίες, κύριοι νὰ κατεβαίνουν γεμίζοντας τὸ σπῖτι τὸ μεγάλο ἀπὸ πλούσια φορέματα καὶ ἀκτινοβολίες πολύτιμων λίθων. .

Στὴν πόρτα, ἀπ' ἔξω, πολλοὶ κακοντυμένοι εἶχανε μαζευντῇ, γυναῖκες, ἄνδρες, παιδιά, εἶχανε μαζευντῇ ἀπ' ὅλα τὰ γύρω περιβόλια καὶ τὰ λιγοστὰ μικρομάγαζα τῆς παραλίας, τὰ σκορπισμένα δῶ καὶ κεῖ, κυτᾶζοντας μέσα καὶ θαυμάζοντας προσκαλεσμένους, ποῦ ἐρχόντανε, τὰ βαρύνιμα ροῦχα τους καὶ κακολογούσανε ἂν δὲν ὑπῆρχε ἐμορφιά σὲ κείνη ποῦ τὰ ἔφερεν.

Ὁ γέρο Φλούτης καθόταν ἐκεῖ, κοντὰ σὲ μιὰ κολώνα μισοβυθισμένη στὴ γῆ, καὶ ἀκουμπισμένος στὸν τοῖχο, μὲ σοβαρότητα. Εἶχε ὥρα ἐκεῖ ἀκίνητος, χωρὶς νὰ τραβηχθῇ διόλου καὶ χωρὶς νὰ ἔχη καμμιά ὑπηρεσία, μὴ προσέχοντας, ἢ κάνοντας ὅτι δὲν προσέχει στοὺς προσκαλεσμένους ποῦ ἐρχόνταν σὰ νὰ ἤθελε νὰ δεῖξῃ σ' αὐτοὺς ποῦ κυτᾶζανε, ὅτι εἶχε ἐργασία ἐκεῖ καὶ ὅτι ἦτανε τοῦ σπιτιοῦ.

Οἱ ὑπηρετίες ξαναμμένες, κόκκινες, μὲ μάτια λαμπερὰ φαινόταν κάποτε νὰ βγαίνουν ἴσαμε τὰ κάγκελα τοῦ κήπου καὶ πάλι, ἀφοῦ ρίχνανε μιὰ ματιὰ στοὺς περιέργους καὶ στὰ ἅμαξα ποῦ στεκόταν, φεύγανε, ἢ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη, μὲ μιὰ φωνὴ σὺν τρόμον, ἢ γέλιο κομμένο.

Ὁ Μούρκας στεκότανε στὴν πόρτα. Πιὸ ἐπάνω, στὴ σκάλα, ὁ Σούφρας χωμένος σ' ἓνα μαῦρο φράκτο, προσέφερε τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς προσκαλεσμένους. Ὁ Μούρκας εἶδε καὶ τὸν κοντὸ μογυατζῆ μαζὶ μὲ τὸ σωρὸ τῶν κακοντυμένων, νὰ κυτᾶζῃ καὶ αὐτὸς.

Ἐπάνω εἶχε ἀρχίσει ἡ τελετὴ τοῦ γάμου. Τὸ μᾶζεμα τῶν κακοντυμένων χάζεβε χωρὶς νὰ βλέπει τίποτα τώρα.

Ὁ Φλούτης θέλησε κατὶ νὰ πῇ στὸν Μούρκα, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἀπέφυγε. Σὲ ὅχι πολὺ ἦχος μουσικῆς πλημμύρισε τὸ σπῖτι, ἔτρεξε ἔξω, γλυκὺς ἦχος, ποῦ ἔτρεχε, ξετυλιγόταν. .

Ὁ Μούρκας, ἐνῶ δὲν ἐπρόσχε καὶ φαινόταν ἀφηρημένος πολὺ, ξαφνικὰ ταράχθηκε γὰρ νὰ ξύπνησε καὶ πρόσχε στὸν σκοπὸ ποῦ ἔπαιζε ἡ μουσικὴ καὶ θυμήθηκε, θυμήθηκε. . Ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἀγάπης του σὰ νᾶταν πάνω γραμμένη στὸν γλυκὸ ἦχο τῆς μουσικῆς, πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του. Αὐτό, αὐτὸ τὸ κομμάτι ἡ Ἄρια τὸ ἔπαιζε τότε, τότε, τὸν καιρὸ τῆς ἀγάπης των! Ἀπ' τὸν καιρὸ ὅμως ποῦ ἦλθε ἀπ' τὸ σχολεῖο ποτέ, μὰ ποτέ, δὲν τὸ ἄκουσε νὰ τὸ παίξῃ!.

Δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ. Βγήκε ἔξω ἀπὸ ἓνα πορτάκι, βγήκε στὸν κήπο καὶ κεῖ μέσα βαθειά, κυκλωμένος ἀπ' τὰ δένδρα, ἄρχισε νὰ κλαίῃ. . .

Ἀπότομα ὅμως σταμάτησε.

— Μὰ γιατί κλαίω; ρώτησε.

Ἄκουσε ἓνα σφύριγμα καὶ μιὰ βουὴ μαζὶ. Ἐνα πεῦκο γιγάντιο κουνιώτανε, ἔγερνε καὶ σήκωνε τὴ βαρεῖα κεφαλὴ του, φωνάζοντας καὶ σφουρίζοντας. . .

Ἡ μουσικὴ, ὁ χορὸς εἶχε πάψῃ. Οἱ κρότοι τῶν ἁμαξῶν ἔσβυναν· ὁ μεγάλος λαμπτήρας τῆς εἰσόδου ἔσβυσε. Καὶ ἡ πόρτα ἔκλεισε μὲ κρότο, ποῦ ἀντήχησε στὸ ἄδειο, τώρα, πάτωμα, πένθιμο,

πένθιμα σὰ στεναγμὸς κουρασμένου ἀπ' τὰ μάταια τὰ ἀνθρώπινα.
 Ἄλλο φῶς ἔσβυνε, ἄλλο, καὶ ἡ σάλα ἡ πλημμυρισμένη ἀπὸ
 φῶς βυθίσθηκε στὸ σκοτάδι, στὴ μαυρίλα καὶ οἱ καθρέφτες της
 δείξαντε τὴ σκοτεινὴ μορφή ποῦ ἔφρευγε..

Καὶ ἡ λάμπα τοῦ διαδρόμου ἔσβυνε, τὸ φῶς χάθηκε μὲ μιᾶς
 μέσα στὴ μαυρίλα σὰν αὐτὴ νὰ τὸ ρούφηξε.

Πέρα ἓνα μικρὸ φῶς ἔμεινε σὲ μιὰ λάμπα σὰ μάτι μέσα στὸ
 σκοτάδι, σὰ μάτι τοῦ σκότους, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ σιγά, σιγά χάθηκε σὰ
 νὰ ἐκλείσει νὰ κοιμηθῇ.

Σκοτάδι καὶ σιωπὴ στὸ σπίτι τώρα ὅπου μέσα χυνόταν ἡ
 φωνὴ τοῦ ἀνέμου, μιὰ ἀλλὰ γίγαντος καὶ ποῦ μέσα της ἔκλεινε, ἡ
 εἶχε ἄλλες πολλὲς φωνές, πολλὰ σφυρίγματα, οὐρλιάσματα, καὶ ὁ
 βόγκος τοῦ μανισμένου πελάγου.

Οἱ πόρτες τὰ παράθυρα ἐσειόνταν καὶ σ' ἓνα ἄνοιγμα παρα-
 θύρου ὁ ἄνεμος ἀκούσθηκε νὰ σφυρίζει μὲ τὰ πολλά του σουραῦλια
 μέσα στὸ σπίτι.

Καὶ οἱ ὥρες περνοῦσαν ἔτσι. Ἄλλ' ὁ κρότος τῆς θάλασσας
 μεγάλωνε, μεγάλωνε σατανικά, ἦτανε σὰ νὰ ξερνοῦσε αὐτὴ, στὴ γῆ,
 χιλιάδες χιλιάδων ζωτικὸν καβαλαρέους ποῦ τρέχανε, τρέχανε
 μανιακὰ καὶ ποῦ ἡ φωνὴ τους ἦτανε τὸ ἄγριο βουγκιτὸ τοῦ ἀνέμου.

Ἡ σάλα ὅμως ξαφνικὰ φωτίσθηκε ἀπὸ μιὰ λάμψη. Ὁ πολυ-
 ἔλαιος πέταξε χρώματα, οἱ καθρέφτες δείξαντε σὰ νὰ ξυπνήσανε, τὰ
 πολυτελῆ ἐπιπλα, τὰ μπουνκέτα, τὰ λουλουδία, ἓνα πέπλο ἄσπρο
 ριχμένο στὸν καναπὲ καὶ τὴ φλόγα, τίς φλόγες ποῦ χαμηλὰ
 τρέχανε, ἀπλώνονταν, βιαστικές...

Ἄλλὰ καὶ τὰ κάτω δωμάτια τοῦ ὑπογείου φωτισθήκανε μὲ
 δυνατὴ λάμψη σὰ νὰ εἶχανε κεῖ ἐορτὴ καὶ διασκεδάσανε φαντάσματα,
 δαίμονες!

Καὶ πάνω σὲ κρότους γυαλικῶν ποῦ σπάζανε, ξύλων, μιὰ φωνὴ
 ἀνθρώπου τρομαχτικὰ ἀκούσθηκε νὰ φωνάζει.

— Φωτιά!

Ἄλλ' ἡ φωτιὰ εἶχε δυναμώση μὲ γρηγοράδα τρομερῇ, ὁ ἄνεμος
 τὴν βοηθοῦσε τώρα, καὶ ἔστι οἱ φλόγες ἀνοίγανε, ἐμάκρυναν,
 τυλίγανε, ἐγλύφανε καὶ πάνω νικητρίες σκαρφαλωμένες στὰ ξύλα
 τὰ καταρῶγανε!.

.....

Ὅλο τὸ σπίτι καιότανε σὰν τεράστιο πυροτέχνημα ποῦ οἱ
 θεατὲς του δὲν ἦτανε οἱ λιγστοὶ κεῖνοι ἄνθρωποι, ποῦ τριγύρω
 του τρέχανε, ἀλλὰ τὰ πλήθη τῶν μαύρων κυμάτων ποῦ φωτισμένα
 ἀπ' τίς φλόγες του βουίζανε, φωνάζανε κουνιῶνταν μανιακὰ!

Καὶ σὲ λίγο ἓνας τρομερὸς κρότος ἔγεινε. Ἡ σκεπὴ καὶ ἓνα
 μέρος τοῦ τοίχου, ποῦ κολώνες μαρμαρένιες τὸ στηρίζανε, εἶχαν
 πέσει. Τίναξηκανε ξύλα καμένα, πέτρες... Καὶ σὰ νὰ ἔγινε τότε
 κάποια ἡσυχία ἀκούσθηκε, ὁ κρότος τῆς θάλασσας νὰ ὑψώνεται
 μόνος, ἓνας ὕμνος καταστροφῆς τραγουδούμενος ἀπ' τὰ κύματα!.